

ТРИГОНОМЕТРИСКИ ФУНКЦИИ ОД ОСТАР АГОЛ ВО ПРАВОАГОЛЕН ТРИАГОЛНИК

1.7 Решавање на правоаголен триаголник

1.7 Решавање на правоаголен триаголник

Да се **реши еден триаголник** значи со одреден (минимален) број зададени елементи, со сметање, да се одредат сите негови основни елементи.

Триаголникот може да се реши ако се зададени три основни елементи од кои барем еден е страна.

Триаголник не може да се реши ако се познати трите негови агли.

Кај правоаголниот триаголник, поради тоа што еден агол е прав, бројот на зададени елементи потребни да се реши тој триаголник се намалува, па така, доволно е да се зададат **само два елемента** од кои **барем еден е страна** во триаголникот.

Во продолжение ќе ги разгледаме четирите основни задачи кои целосно го решаваат правоаголниот триаголник.

I.7 Решавање на правоаголен триаголник

Задача I. Дадени се: хипотенузата и еден од острите агли.

Пример 1. Да се реши правоаголниот триаголник ако се зададени хипотенузата $c = 22\text{cm}$ и остриот агол $\alpha = 35^\circ$.

Решение: Зададени се: $\alpha = 35^\circ$, $c = 22\text{cm}$. (цртеж 1)

Треба да ги одредиме: β , a , b .

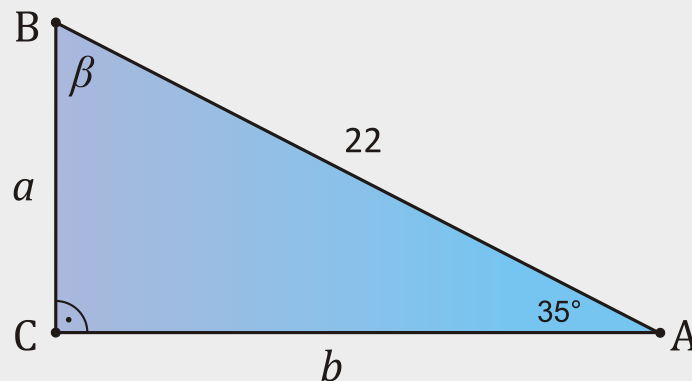
$$1) \beta = 90^\circ - 35^\circ = 55^\circ$$

$$2) \sin \alpha = \frac{a}{c} \Rightarrow a = c \cdot \sin \alpha$$

$$a = 22 \cdot \sin 35^\circ = 22 \cdot 0,57358 \approx 12,6\text{cm}$$

$$3) \cos \alpha = \frac{b}{c} \Rightarrow b = c \cdot \cos \alpha$$

$$b = 22 \cdot \cos 35^\circ = 22 \cdot 0,81915 \approx 18\text{cm}$$

цртеж 1

1.7 Решавање на правоаголен триаголник

Задача II. Дадени се: **двете катети.**

Пример 2. Да се реши правоаголниот триаголник ако се зададени двете катети $a = 20$ и $b = 21$.

Решение: Зададени се: $a = 20$, $b = 21$. (цртеж 2)

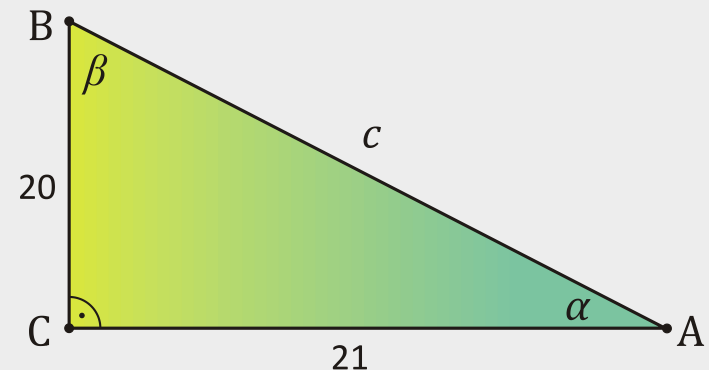
Треба да ги одредиме: c , α , β .

$$1) \quad c = \sqrt{20^2 + 21^2} = \sqrt{841} = 29$$

$$2) \quad \operatorname{tg} \alpha = \frac{a}{b} = \frac{20}{21} = 0,95238$$

$$\Rightarrow \alpha = 43,6^\circ = 43^\circ 36'$$

$$3) \quad \beta = 90^\circ - 43^\circ 36' = 46^\circ 24'$$

цртеж 2

1.7 Решавање на правоаголен триаголник

Задача III. Дадени се: едната катета и хипотенузата.

Пример 3. Да се реши правоаголниот триаголник ако се зададени катетата $a = 16$ и хипотенузата $c = 65$.

Решение: Зададени се: $a = 16$, $c = 65$. (цртеж 3)

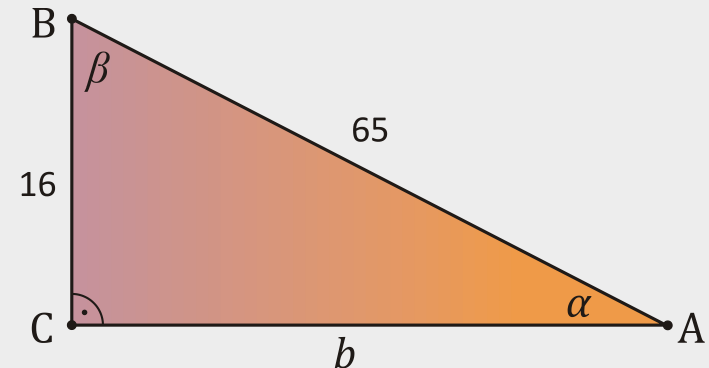
Треба да ги одредиме: b , α , β .

$$1) \quad b = \sqrt{65^2 - 16^2} = \sqrt{3969} = 63$$

$$2) \quad \sin \alpha = \frac{a}{c} = \frac{16}{65} = 0,24615$$

$$\Rightarrow \alpha \approx 14,25^\circ = 14^\circ 15'$$

$$3) \quad \beta = 90^\circ - 14^\circ 15' = 75^\circ 45'$$

цртеж 3

I.7 Решавање на правоаголен триаголник

Задача IV. Дадени се: едната катета и еден од острите агли.

Пример 4. Да се реши правоаголниот триаголник ако се зададени катетата $a=19$ и остриот агол $\alpha=52^\circ$.

Решение: Зададени се: $a=19$, $\alpha=52^\circ$. (цртеж 4)

Треба да ги одредиме: b , c , β .

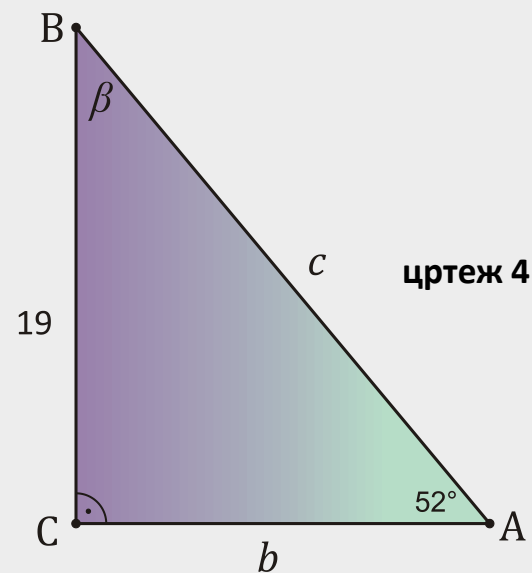
$$1) \beta = 90^\circ - 52^\circ = 38^\circ$$

$$2) \sin \alpha = \frac{a}{c} \Rightarrow c = \frac{a}{\sin \alpha}$$

$$c = \frac{19}{\sin 52^\circ} = 24,1116 \approx 24$$

$$3) \operatorname{tg} \beta = \frac{b}{a} \Rightarrow b = a \cdot \operatorname{tg} \beta$$

$$b = 19 \cdot \operatorname{tg} 38^\circ = 19 \cdot 0,7813 \approx 14,8$$

1.7 Решавање на правоаголен триаголник

Домашна работа

1. Да се реши правоаголниот триаголник ако се зададени:
  - а) хипотенуза $c = 13$ и остар агол $\beta = 22^{\circ}37'$;
  - б) катета $b = 16$ и хипотенуза $c = 65$;
  - в) катети $a = 20$ и $b = 48$;
  - г) катета $b = 21$ и остар агол $\alpha = 43^{\circ}36'$.
2. реши го рамнокракиот триаголник со дадена основа $a = 32$ и агол при врвот $\alpha = 28^{\circ}30'$.
3. Пресметај ги аглиите на рамнокрак трапез со основи $a = 17\text{cm}$, $b = 9\text{cm}$ и крак $c = 5\text{cm}$.

